

Človekove pravice v praksi – Akademija Amnesty

Izvedbeni načrt, študijsko leto 2021/22

1 Cilj obštudijske dejavnosti in osvojene kompetence

Namen obštudijske dejavnosti je raziskati aktualne teme človekovih pravic s praktičnega vidika, se seznaniti z različnimi načini prizadevanj za človekove pravice, zlasti s poudarkom na delu nevladnih organizacij, ter samostojno izpeljati akcije za človekove pravice.

Kompetence, ki jih študent_ka pridobi, so:

- sposobnost analizirati aktualne pojave človekovih pravic,
- sposobnosti načrtovanja in izvajanja akcij za človekove pravice,
- sposobnost argumentiranja in empatije (razumevanje pomena mednarodnega varstva človekovih pravic z vidika posameznika),
- sposobnost individualnega in skupinskega praktičnega dela in razprave,
- sposobnost zbirati, analizirati in vrednotiti podatke, relevantne za razumevanje in pojasnjevanje vsebine posameznih človekovih pravic in temeljnih svoboščin, in njihovo povezovanje s posameznimi poklici in delovnimi mesti in funkcijami,
- sposobnost pisnega in ustnega izražanja.

2 Oblike dela: vaje 30 ur, praktično delo 90 ur.

- Vaje se bodo izvajale kot druge oblike dela, delno v predavalnici (FDV, predavalnica 20, ob sredah od 16h do 18h), delno kot delo na terenu.
- Metode dela: izobraževalne delavnice; projektno delo; terensko delo oz. spoznavanje praktičnih vidikov dela Amnesty International Slovenije in drugih civilnodružbenih akterjev.

2.2 Vaje

- 6. 10. 2021: Uvod za predstavitev podrobnosti poteka obštudijske dejavnosti in vseh sodelujočih. (ena ura, od 16h do 17h)
- 13. 10. 2021: Ali so človekove pravice na papirju ali v real lajfu? Primeri iz prakse, s poudarkom na izbrisanih. (dve uri)
- 20. 10. 2021: Zakaj je protest naša pravica? Kaj pravi mednarodno pravo in kaj slovenski protestniki? (dve uri)
- 27. 10. 2021: Kako se je Slovenija – država in civilna družba – odrezala v boju proti covidu-19 z vidika človekovih pravic? (dve uri)
- 3. 11. 2021: »Ja pomeni ja«: ali bo moj dejt kaj drugačen? Primer uzakonitve modela soglasja v opredelitvi kaznivega dejanja posilstva v Sloveniji. (dve uri)
- 10. 11. 2021: Kaj imata Google in Facebook s človekovimi pravicami? (dve uri)

- 17. 11. 2021: Raznolika telesa niso napake, ki bi jih bilo treba popraviti: pogled v l v LGBTQI+. (2 uri)
- 24. 11. 2021: Iz ruševin Sirije ali rudnikov Konga: pogovor z Donatello Rovero, raziskovalko Amnesty International. (dve uri, preko Zooma)
- 1. 12. 2021: »Borimo se skupaj. Zmagujemo skupaj.« Kako kampanje Amnesty International izboljšujejo svet na bolje? (obisk pisarne Amnesty International Slovenije) (tri ure; ob 16.30 se zberemo pred pisarno AIS na Dunajski 5 v Ljubljani)
- 8. 12. 2021: Planet bo v redu, za ljudi nas mora skrbeti: kje so človekove pravice v podnebni krizi? Pogovor in gostovanje mednarodnega gosta_je. (dve uri)
- 15. 12. 2021: Kako spremeniti cel svet? Primer prizadevanja za nadzor trgovine z orožjem: od strategije do mednarodne pogodbe. (dve uri)
- 17. 12. 2021 (12h do 17h, velika dvorana FDV, 2. nadstropje): Deljenje spoznanj iz praktičnega dela udeleženk_cev občudijske dejavnosti. (pet ur)

V vaje se bodo vključevali slovenski in mednarodni gostje. Vaje bodo vodili Nataša Posel, direktorica Amnesty International Slovenije (AIS), Metka Naglič, direktorica za kampanje in komunikacije pri AIS, in vodja projektov dela na Sloveniji pri AIS Blaž Kovač. Imena gostov bodo znana naknadno.

2.2 Praktično delo

Delo v skupini ali posamično*

Iz spodnjega nabora tem si študent_je_ke **izberejo posamezne aktivnosti do skupnega obsega 90 ur**. Možna je kombinacija različnih aktivnosti, da se zberejo potrebne ure; cilji nekaterih aktivnosti se lahko prilagodijo na različno število ur. Za vse aktivnosti je potrebno izpolnjevanje veljavnih epidemioloških pogojev in navodil. Pomembno: nekateri dogodki potekajo v poletnem semestru (odvisno od siceršnjih datumov, obletnic, načrtovanih aktivnosti s strani Amnesty International Slovenije ipd.), tako da ima študent_ka dve možnosti – da dejavnost opravi v zimskem semestru ali da si svoje delo porazdeli na oba semestra in dejavnost zaključi v poletnem semestru.

- **Priprava dogodkov na šolah, fakultetah, radijskih dogodkov, webinarjev ipd. ob 30. obletnici izbrisa:**
 - branje pričevanj izbranih in otrok izbranih (organizacija enega dogodka je 90 ur; če en dogodek organizirata dva študenta_ki, se vsakemu_i prizna 60 ur),
 - zbiranje podpisov pod peticijo z zahtevo za opravičilo države za izbris (od 30 do 90 ur, ure se določijo glede na načrt in zastavljene cilje),
 - ustvarjanje in objavljanje vsebin za družbena omrežja (na podlagi vsebinskega predloga Amnesty International Slovenije priprava strategije in izvedba – do 90 ur, ure se določijo glede na zastavljeno strategijo in ambicioznost njenih ciljev),
 - priprava video vsebin in intervjujev (od 30 do 90 ur glede na zastavljeno dolžino in vsebino posnetkov).
- **Priprava izobraževalne vsebine »otrokove pravice« za spletno mesto Akademija Amnesty** (90 ur, ekipno delo vsaj dveh študentovTk).
- **Spremljanje napadov na Twitterju** s pripravo kratkega poročila – npr. na političarke (primerno za skupinsko delo najmanj petih študentov, 90 ur).

- **Organizacija serije dogodkov** za študente (ali drugo javnost) z namenom ozaveščanja o človekovih pravicah – npr. ogled filma in pogovor, branje knjig in pogovor, gostovanje ... (primerno za skupinsko delo, do 90 ur, odvisno od zastavljenih ciljev).
- **Organizacije dogodkov za »Pišem za pravice« (globalni kampanjski dogodek, v katerem zbiramo in spodbujamo k pisanju apelov, podpisovanju peticij za ogrožene posameznike in skupnosti).** Dogodki so lahko na javnih mestih, v zasebnih prostorih, na spletu, v obliki radijske oddaje, podkasta, s pridružitvijo obstoječemu večjemu dogodku ... (posebej primerno za ekipno delo, do 90 ur, glede na zastavljene cilje).
- **Priprava oglaševalske kampanje za ozaveščanje o soglasju** (na področju spolne nedotakljivosti) (primerno za skupinsko delo najmanj petih študentov, 90 ur).
- **Izvajanje monitoringa protestov** in priprava kratkega poročila (okvirno pet ur na protest, do 90 ur).
- **Pet intervjujev za spletna mesta in/ali revijo Akcija z ljudmi**, katerih delovanje ali življenje je pomembno z vidika človekovih pravic (od 20 do 30 ur na intervju, do 90 ur).
- **Sodelovanje v žiriji Amnesty International Slovenije na Festivalu dokumentarnega filma**, vključno s pripravo članka na to temo za komunikacijske kanale Amnesty International Slovenije in sprotno objavljane dogajanja na družabnih omrežjih (90 ur, na voljo za eno osebo).
- **Priprava seznama desetih najboljših filmov s področja človekovih pravic s kratkim osebnim priporočilom za vsakega** (90 ur, na voljo za enega študenta_ka).
- **Priprava seznama desetih najboljših knjig s področja človekovih pravic s kratkim osebnim priporočilom za vsako** (90 ur, na voljo za enega študenta_ka).
- **Izvedba že pripravljene osveščevalne kampanje proti nasilju nad ženskami** (do 90 ur glede na zastavljene cilje, primerno za skupinsko delo).

** Vse aktivnosti in komunikacije iz praktičnega dela naj vključujejo tudi možnost prostovoljne včlanitve v Amnesty International in priključitve tekočim mednarodnim in nacionalnim kampanjam.*

3 Pridobitev kreditnih točk in ocenjevanje

Vsak_a študent_ka bo za uspešno opravljeno OD in pridobitev kreditnih točk redno sodeloval_a na vajah (pričakuje se udeležba na vsaj 80 odstotkih vaj) in aktivno sodeloval_a vsaj na eni aktivnosti praktičnega dela po svojem izboru, s čimer bo opravil_a skupno 90 ur praktičnega dela (seznam večine praktičnega dela je v točki 2.2 zgoraj).

Ocena OD je opravljeno/ni opravljeno. Skladno z izvedbenimi načrti drugih predmetov lahko študentk_ka uveljavlja pridobljene kredite in kompetence (študent_ka se o tem posvetuje neposredno z nosilcem_ko drugih predmetov na svoji fakulteti).

Amnesty International Slovenije bo na željo za sodelujočo_čega pripravila priporočilo glede opravljenega dela (v slovenščini ali angleščini).

4 Literatura

Za posamezno temo se pričakuje, da študenti preberejo osnovne materiale in literaturo.

Cerar, Miro, Jon Jamnikar in Maja Smrkolj, ur. (2002/2004) *Dokumenti človekovih pravic z uvodnimi pojasnili*. Mirovni inštitut in Amnesty International Slovenije, Ljubljana.

PROTEST

- Amnesty International Slovenije: Vprašanja in odgovori glede pravice do protesta (<https://www.amnesty.si/vprasanja-in-odgovori-pravica-do-protesta>)
- General comment no. 37 (2020) on the right of peaceful assembly (article 21): Human Rights Committee (<https://digitallibrary.un.org/record/3884725>)
- Odločba Ustavnega sodišča št. U-I-50/21 z dne 17. 6. 2021 (<https://www.us-rs.si/odlocba-ustavnega-sodisca-st-u-i-50-21-z-dne-17-6-2021/>)
- COVID-19 Crackdowns: Police abuse and the global pandemic, 17 December 2020, Index number: ACT 30/3443/2020 (<https://www.amnesty.org/en/documents/act30/3443/2020/en/>)

IZBRISANI

- Infografika o izbrisu, februar 2021, @Mirovni inštitut: <https://www.amnesty.si/media/uploads/files/Izbris-infografika-MI.pdf>
- Beznec, Barbara, ur. (2008) *Zgodba nekega izbrisa*. Časopis za kritiko znanosti, domišljijo in novo antropologijo, Študentska založba, Ljubljana.
- Dedić, Jasminka, Vlasta Jalušič in Jelka Zorn (2003) *Izbrisani: organizirana nedolžnost in politike izključevanja*. Mirovni inštitut, Ljubljana.

GOOGLE, FACEBOOK

- Surveillance giants: How the business model of Google and Facebook threatens human rights, 21 November 2019, Index number: POL 30/1404/2019 (<https://www.amnesty.org/en/documents/pol30/1404/2019/en/>)

PRIVOLITEV

- Amnesty International: Europe: Right to be free from rape – Overview of legislation and state of play in Europe and international human rights standards (24 November 2018, Index number: EUR 01/9452/2018)
- Amnesty International&drugi: Poziv k spremembi definicij kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost

Ljubljana, 1. marec 2019 (<https://www.amnesty.si/media/uploads/files/Dopis-spremembe-KZ-spolno-nasilje-NVO-FSD.pdf>)

- Amnesty International Slovenije: Zakonodaja glede soglasja v Evropi; Danska sredi decembra uzakonila »ja pomeni ja«, 17. december 2020 (<https://www.amnesty.si/zakonodaja-posilstvo-evropa-2020>)
- Amnesty International Slovenije: Slovenija je uzakonila model soglasja!, 04. junij 2021 (<https://www.amnesty.si/uzakonjen-model-soglasja>)
- Body politics: a primer on criminalization of sexuality and reproduction (2018) <https://www.amnesty.org/en/documents/pol40/7763/2018/en/>

COVID-19&SLOVENIJA

- Amnesty International Slovenije: Zaradi neustreznih priprav na drugi val epidemije ogroženi pravici do zdravja in življenja v domovih za starejše, 9. december 2020 (<https://www.amnesty.si/ais-srebrna-nit-ogrozenost-starejsih-v-epidemiji>)

PLANET IN ČLOVEKOVE PRAVICE

- Amnesty International: Stop burning our rights! What governments and corporations must do to protect humanity from the climate crisis: executive summary (7 June 2021, Index number: POL 30/4110/2021) (<https://www.amnesty.org/en/documents/pol30/4110/2021/en/>)

NADZOR NAD TRGOVINO Z OROŽJEM

- Amnesty International Slovenije, revija Akcija 2/2016: Trgovina z orožjem: Sprenevedanje in dobiček na eni, smrti in opustošenje na drugi strani, str. 12–13 (https://www.amnesty.si/modules/uploader/uploads/revija/file/AMNESTY_AKCIJA_2_2016_web.pdf)
- Amnesty International: Pogodba o nadzoru trgovine z orožjem zgodovinski dosežek, 22. december 2014 (<https://www.amnesty.si/att-start>)

INTERSPOLNOST

- Amnesty International Slovenije, Pet zadev na področju intersexualnosti, glede katerih se verjetno motite, 11. september 2019 (<https://www.amnesty.si/5-mitov-interspolnosti>)
- Priročniki&viri za zaščito človekovih pravic intersexualnih oseb, 14. oktober 2019 (<https://www.amnesty.si/interspolne-osebe-viri>) Iceland: No shame in diversity, 19 February 2019, Index number: EUR 28/9498/2019 (<https://www.amnesty.org/en/documents/eur28/9498/2019/en/>) Amnesty International: Europe: First, do no harm: Ensuring the rights of children with variations of sex characteristics in Denmark and Germany, 9 May 2017, Index number: EUR 01/6086/2017 (<https://www.amnesty.org/en/documents/eur01/6086/2017/en/>)